

Statsforvalterens nyhetssending

29.09.2023

Foto: Anders Aasheim

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

02.10.2023

Dagsorden

- CRPD – FN konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Dagsordenen barnehage

- Endringer i BASIL regnskapsskjema
- Barnehagen for en ny tid
- Kompetanse for fremtidens barnehage, revidert kompetansestrategi
- Regelverkssnutt barnehage: Taushetsplikt

Dagsordenen skole

- Nasjonale prøver
- GSI-innsamlingen har startet – viktige data for mange formål
- Elevundersøkelsen – ny teknisk løsning
- Etterutdanning for lærere og ledere i voksenopplæringen, grunnskole og videregående opplæring for voksne 2023/2024
- Høring - NOU 2023:20 Tegnspråk for livet. Forslag til en helhetlig politikk for norsk tegnspråk
- Fremmedspråk i videregående opplæring
- Tilskudd til trykte læremidler – grunnskolen
- Månedens 9A – Hva er en 9A-sak?

CRPD

FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

Om konvensjonen

- Vedtatt av FN i 2006 og trådte i kraft i 2008.
- Norge ratifiserte konvensjonen i 2013.
- I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil «inkorporerer FNs konvensjon om rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne».
- CRPD komiteen overvåker gjennomføring av konvensjonen
- Rapporterer hvert fjerde år.
- Jevnlige statspartsmøter (COSP)

Hurdalsplattformen

FOR EN REGJERING UTGÅTT FRA
ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

2021-2025

Prinsipper

Selvbestemmelse

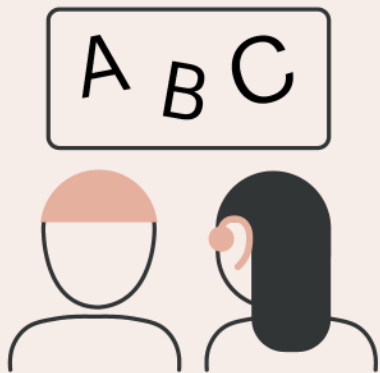
Ikke-diskriminering

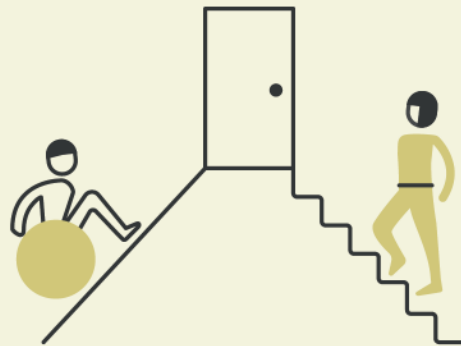
Deltakelse & inkludering

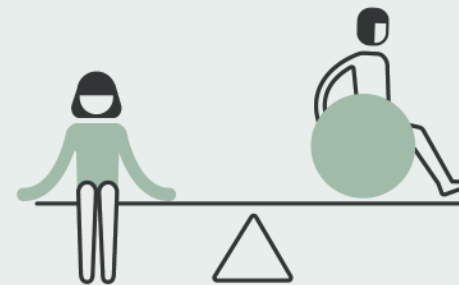
Respekt for forskjeller

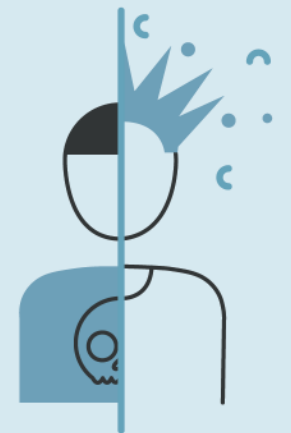
Like muligheter

Tilgjengelighet

Likestilling

Respekt for utviklingsmulighetene og identiteten til barn

Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne

BARNE-, LIKESTILLINGS- OG
INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

Veileder

- Om CRPD
- Ansvar og forpliktelser
- Hvordan skal konvensjonen brukes?
- Ressurser i arbeid
- Artikkel 7 Barn med nedsatt funksjonsevne
- Artikkel 19 Retten til et selvstendig liv og til å være en del av samfunnet.
- Artikkel 21 Ytringsfrihet og meningsfrihet og tilgang til informasjon
- Artikkel 24 Utdanning
- Artikkel 25 og 26 Helse, habilitering og rehabilitering
- Artikkel 27 Arbeid og sysselsetting

<https://www.bufdir.no/fagstotte/produkter/crpd/>

Hvorfor er det behov for konvensjonen?

- Manglende ivaretagelse av menneskerettighetene til personer med funksjonsnedsettelse og økt forståelse av deres utfordringer
- Behov for å tydeliggjøre statens forpliktelser til å realisere grunnleggende rettigheter.
- Staten skal sikre likestilt tilgang til menneskerettighetene gjennom:
  - Å forby diskriminering
  - Å fjerne diskriminerende barrierer, og bygge opp et samfunn som er tilpasset hele mangfoldet i befolkningen.
  - Å tilby nødvendig støtte for å ivareta den enkeltes menneskerettigheter.

**LEAVE NO ONE
BEHIND**

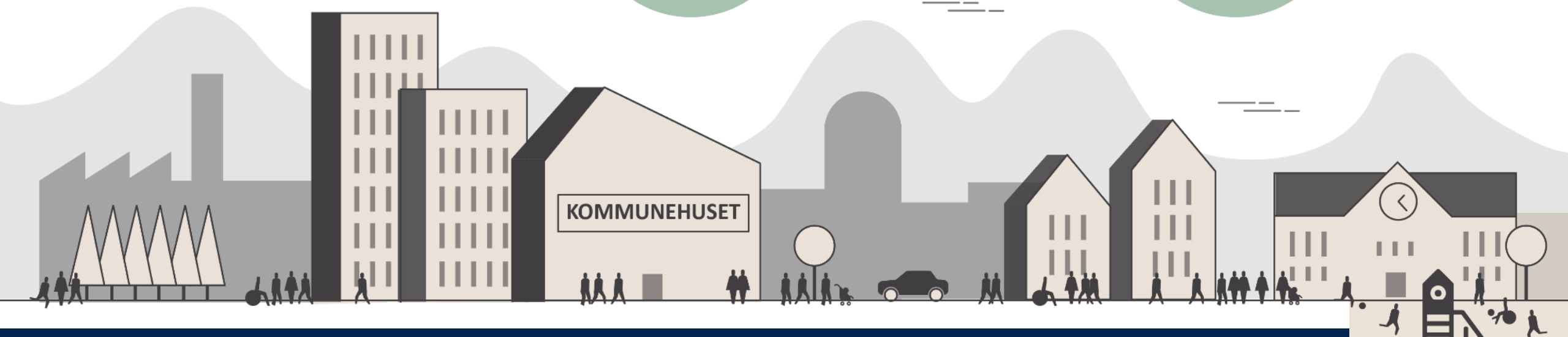
BAKGRUNN

Vi er forpliktet til å følge konvensjonen

Opplæring i
rettighetene

Bevisstgjøre
innbyggerne

Nasjonalt implementering av konvensjon 2023-2025

Kunnskapsspredning og
opplæring i alle embeter og
kommuner.

Kunnskap hos dere
som arbeider i
kommunene er
avgjørende for å få
oppfylt menneske-
rettighetene

CRPD 1- 2 -3

- Bufdir har laget en webinarrekke om FN-konvensjonen CRPD.
- Webinarene varer i ca. 30 minutter og skal gi korte innblikk i viktige tema som omhandler rettighetene

<https://www.bufdir.no/likestilling/crpd-webinarer/>

Barnehage

Endringer i BASIL regnskapsskjema i 2024

4 viktige endringer i regnskapsskjemaet

Regnskapsskjemaet i BASIL i 2023 vil bestå av 12 deler

Innrapporteringsperiode endres litt

Endringer i kommunens oppgaver

Kompetanse for framtidens barnehage

Foto: Utdanningsdirektoratet

- Minst 50 % barnehagelærere
- Minst 25 % barne- og ungdomsarb.
- Øke andelen med mastergrad
- Ansatte få mulighet til kompetanseutvikling
- Utvikle pedagogisk praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling (Rekomp)

Kompetanse for framtidens barnehage

Barnehageeier:

- Riktig og nødvendig kompetanse
- Rekruttering og kompetanseutvikling
- Inngå partnerskap med UH og gjennomfører Rekomp
- Ansatte ha kjennskap til rammeplanens innhold og oppgaver
- Bidra med egne midler til kompetanseutvikling
- Ivareta likestillings- og mangfoldsperspektivet
- Ivareta barns rettigheter

Kompetanse for framtidens barnehage

Foto: Fagbokforlaget

Kommunen som barnehagemyndighet

- Veiledning og tilsyn (påse)
- Bidra med kjennskap til barnehagene
- Tilrettelegger samisk barnehagetilbud

Barnehagen for en ny tid

Nasjonal barnehagestrategi mot 2030

Regjeringen vil med denne strategien bidra til at barn i hele Norge skal ha tilgang til et likeverdig barnehage tilbud av høy kvalitet. Strategien konkretiserer ambisjonene i Hurdalsplattformen og legger grunnlaget for at barnehagesektoren utvikles i en felles retning frem mot 2030.

Strategien skal bidra til

- Bedre kvalitet i tilbudet til barna gjennom økt kompetanse hos de ansatte, god ledelse og tilstrekkelig bemanning
- Økt deltakelse i barnehagen gjennom lav maksimalpris og gode moderasjonsordninger
- At fellesskapets ressurser går til barna gjennom bedre regulering av barnehagesektoren
- Et mer likeverdig barnehagetilbud i hele landet gjennom å gi kommunene bedre demokratisk styring og kontroll

Bemanningsnorm og pedagognorm

- Bemanningsnormen innebærer at det stilles krav om at barnehagene har en grunnbemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn som er under tre år, og én ansatt per seks barn som er over tre år.
- Pedagognormen innebærer at det skal være minst én pedagogisk leder per syv barn under tre år og minst én pedagogisk leder per fjorten barn over tre år.

Behov for tidlig innsats i utdanningsløpet

- Barnehagen skal bidra til en god barndom her og nå og legge grunnlaget for livslang læring, et godt liv og deltakelse i fremtidens samfunn.
- Flere kunnskapsoversikter viser at tiltak som er innrettet mot å hjelpe barn i barnehagealder, oftere viser positive resultater enn tiltak senere i livsløpet.

Kompetanse og kvalitetsutvikling gir gode barnehager

- Barnehageloven og rammeplanen setter krav og rammer for barnehagetilbudet og kvaliteten i barnehagen.
- God kvalitet i barnehagetilbudet krever systematisk arbeid der hele personalgruppen er involvert.
- God kompetanse hos de ansatte er avgjørende for kvalitet i barnehagene.
- For samiske barn og for det samiske samfunnet er samiske barnehager avgjørende for å styrke og utvikle samisk språk og kultur.
- [Barnehagen for en ny tid - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/utdanning-og-oppfostring/utdanning-og-oppfostring-og-utdanning-og-oppfostring/id2541178/)

Månedens regelverksnutt barnehage : Taushetsplikt

Barnehageloven § 44 jf.
forvaltningsloven §§ 13 til 13g.

«For virksomheter etter denne lov
gjelder reglene om taushetsplikt i
forvaltningsloven ...» Bh.I § 44

Enhver som utøver tjeneste eller arbeid i barnehagen...»

Gjelder for:

Pedagogisk personale, assistenter, studenter, vikarer, kjøkkenpersonale, vaktmester etc

En plikter å hindre at andre får tilgang til opplysninger om «Personlige forhold»

- Hvordan «vedkjenner» en seg at man har taushetsplikt?

Jeg har lest de lovbestemmelser som er anført i denne erklæringen. Jeg er dermed klar over at en evt overtredelse av taushetsplikten kan føre til oppsigelse eller avskjedigelse.

Jeg er også klar over at taushetsplikten gjelder både i den tiden jeg er ansatt i X barnehage og etter at mitt arbeidsforhold er avsluttet.

Jeg bekrefter at jeg har forstått innholdet i taushetsplikten og at brudd på denne plikten kan føre til at straffelovens kapittel 21 kommer til anvendelse det vil si bøter og/eller fengsel inntil 1 år.

Unntak fra taushetsplikten

Til helse og omsorgstjenesten/-
sosialtjenesten (Bh. L § 45) barnevernet (Bh.l
§ 46)

Til andre forvaltningsorganer etter samtykke

- Dersom opplysningene er anonymisert
- Eller i konkrete saker når opplysningen brukes til det formål de er gitt eller innhentet og opplysningene er nødvendige for å fremme barnehagens oppgaver

Samtykke til å oppheve taushetsplikten

Viktigste grunnlaget for å dele opplysninger i enkeltsaker

Må være klart hva man samtykker til

- Hvilken sak det gjelder
- Til hvem man tenker å gi opplysningen til
- Type opplysninger

- Ikke lovregulert hvordan samtykket blir gitt men kravet er at man aktivt gir det

samtykkeskjema

hake av i en boks

Pga etterprøvbarhet lurt å gjøre det skriftlig

Opphevelse av taushetsplikten og evt straffeansvar

Statsforvalteren kan fatte vedtak om opphevelse av taushetsplikten

Følger av brudd på taushetsplikten

Skole

Nasjonale prøver

Obligatoriske prøver som gir informasjon om ferdigheter i lesing, regning og engelsk. Ferdighetene er viktige for læring i alle fag.

Gjennomføringsperiode 4. september til og med 29. september (uke 36–39).

29. september er siste frist for å gjennomføre, vurdere og skåre åpne elevbesvarelser

GSI Innsamling 2023/24

September

04.09: Åpning testperiode

16.09: Testinnsamling stenges

18.09: GSI åpner for ordinær registrering

Oktober

01.10: Telledato

10.10: Frist levering skoler

24.10: Frist levering skoleeier

November

06.11: Første frist Statsforvalteren

14.11: Udir sender tilbakemelding SF

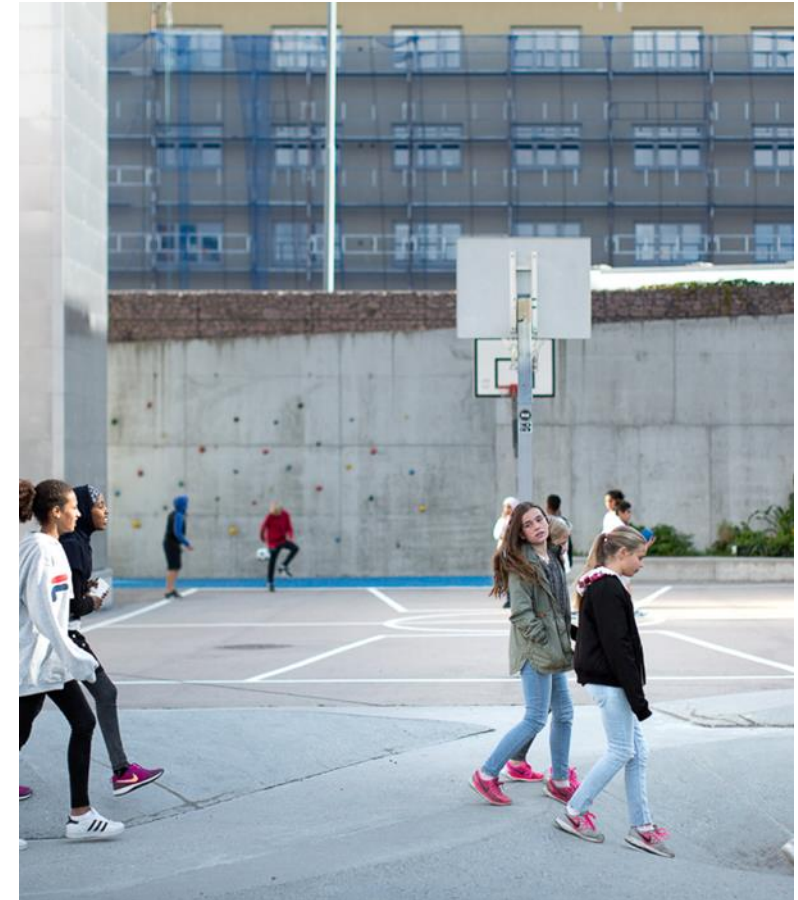
28.11: Endelig frist Statsforvalteren

30.11: Udir/SSB tar ut endelige data

Desember

15.12: Endelig publisering av data

20.12: Evaluering av årets innsamling

Elevundersøkelsen – ny teknisk løsning

- UIDP sammen med Altinn er Udir sin løsning for identitets- og tilgangsstyring
- UBAS fases gradvis ut
  - Nye systemer og systemer som erstattes går over på nye løsninger
- Erstattes av UIDP med tilgangsstyring i Altinn
  - Systemer som er over på ny løsning allerede: Tavla, Skolesøknad, Tertialrapportering, Tilsyn og ny Elevundersøkelse
- Den enkelte organisasjon styrer selv sine tilganger i Altinn
  - Digitaliseringsdirektoratet har brukerstøtte for Altinn
- Udir sine nasjonale registre vil fortsatt være førende for hvilke virksomheter som kan opptre som skole, skoleeier og annet

<https://www.udir.no/verktoy/uidp/>

Om tilgangsstyring for Elevundersøkelsen

- Udir legger ingen føringer på hvordan skoleeiere ønsker å administrere tilganger i Altinn
- Skoleeiere og skoler har ulike organisasjonsstrukturer i Enhetsregisteret.
- Systemet for brukerundersøkelser tar utgangspunkt i struktur fra NSR
- Skoleeiere velger selv hvem som skal administrere tilganger
- Skoleeiere kan delegerer ansvar for tilgangsstyring på skolene til skoleleder (rektor).

Skoleeiers ansvar

- Gi tilgang til administrasjonsløsningen for de personene som skal administrere undersøkelsen hos skoleeier og på hver enkelt skole. (se punkt om tilgangsstyring i Altinn)
- Velge tilleggsbolker av spørsmål hvis det er ønskelig
- Følge med på gjennomføringsstatus for sine skoler når undersøkelsen er i gang.
- Legge til rette for at skolene kan følge opp resultater i etterkant av undersøkelsen.

Viktige datoer for Elevundersøkelsen høsten 2023

Gjennomføring

- 25. september Informasjonsmøte skoleeiere
- 23. oktober Informasjonsmøte skoleledere
- 30. okt. - 5. nov Administrasjonsløsningen er åpen for skoleeiere
- 6. nov - 8. des **Gjennomføringsperiode**

Resultater

- 1. desember Informasjonsmøte/webinar om resultatvisninger
- 18. januar *Publisering data pålogget del (grunnskole)*
- 22. januar Publisering av resultater grunnskole
- 25. januar *Publisering data pålogget del (vgs)*
- 29. januar Publisering av resultater videregående skole

Etterutdanning for lærere og ledere i voksenopplæringen

Tema

Voksenpedagogikk og andrespråkpedagogikk

- Fullføringsreformen
- Modulstrukturert opplæring for voksne
- Samspillet mellom opplæringslov og integrerings lov
- Samarbeid og samskaping av det profesjonelle læringsfellesskapet

NB: Påmeldingsfrist 5. oktober!

Organisering

- Oppstartsamling i Alta 13. og 14. desember 2023
- To regionale dagssamlinger i uke 10 og 16 i 2024 – sted blir satt etter deltakelsen
- Et webinar på 2 timer i løpet av vinteren

Mer informasjon og påmelding på vår hjemmeside -

https://www.deltager.no/statsforvalteren/event/etterutdanning_for_laerere_og_ledere_13122023#/init

Høring - NOU 2023:20 Tegnspråk for livet

- Tegnspråkutvalgets mandat: utrede hvordan tilgangen til norsk tegnspråk kan økes i relevante sektorer
- De ønsker innspill fra kunnskaps- og opplæringssektoren, herunder skoler, barnehager og PP-tjenesten er ønskelig
- De har redegjort for tiltak som de mener kan bidra til å øke tilgangen til tegnspråk i barnehager og skoler
- Eksempler på foreslåtte tiltak:
  - **Barnehage:** Ubetinget rett til barnehageplass med tegnspråkopplæring i en annen kommune enn bostedskommunen
  - **Skole:** Gi de eksisterende tegnspråklige grunnskoletilbudene i Oslo, Trondheim, Bergen og Stavanger enten en landsdekkende funksjon, slik at elever fra hele landet kan søke seg dit, eller en regional funksjon, slik at elever fra en definert region kan søke seg dit

Høringsfristen er 15. januar 2024 – www.regjeringen.no

Fremmedspråk i videregående opplæring – valg på 8. trinn kan bety noe på vg3

- 43 fremmedspråk fastsatt og opplæringen skal følge læreplanen i fellesfaget fremmedspråk
  - 113 timer på vg1, 112 timer på vg2 for alle på studieforberevende utdanningsprogram
  - Uten fremmedspråk på u.trinnet: 140 timer på vg3
  - Konsekvens: timer til valg av programfag på vg3 reduseres med 140 timer
  - Privatistordning: kravet om fremmedspråk kan oppfylles ved å ta eksamen som privatist
- Elevene trenger ikke velge samme fremmedspråk på videregående som de hadde på ungdomstrinnet, men kan gjøre det hvis de ønsker det og skolen tilbyr faget

Rundskrivet Udir-1-2023, punkt 3.3.1.3

Tilskudd - trykte læremidler i grunnskolen

Hvem mottar tilskudd: Kommunene

Søknad: Tilskuddet tildeles uten søknad

Rapportering: Kommunene skal ikke rapportere, men Utdanningsdirektoratet vil henvende seg til noen kommuner (ca. 10 %) og foreta stikkprøvekontroller om bruken av tilskuddet.

- 2023: 115 millioner kroner
- Troms og Finnmark: ca. 5 mill.
- Beregning: elevtall rapportert i GSI
- Vilkår: midlene brukes til innkjøp av trykte læremidler høsten 2023
- Satsen blir fastsatt på grunnlag av vedtatt budsjett, dividert på antall elever
- Kommunene bestemmer selv hvilke trinn som skal få trykte læremidler

Hva er en 9 A sak?

§ 9A-2: Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring

§ 9 A-4 fjerde ledd: Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Loven handler om å ha det trygt og godt, ikke bare om mobbing og krenkelser. Det kan være mange årsaker til at elever ikke har det trygt og godt det er eleven sin subjektive opplevelse som er grunnlaget for om det er en 9 A sak.

Det er ikke bare når elever og foreldre melder fra om at det ikke er trygt og godt det er en 9 A sak. Skolen skal følge med og dersom det avdekkes at en elev ikke har det trygt og godt, skal det behandles etter reglene i kapittel 9 A. Med andre ord, alle saker det er elever ikke har det trygt og godt på skolen – er en 9 A sak.

Voksne skal
gjøre det
som er
best for
barn ♥

Artikkel 3 i barnekonvensjonen

Takk for oss!
Neste nyhetssending er
27. oktober

Foto: Monica Hertwig

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Facebook [statsforvalterentromsogfinnmark](#)
Twitter [Statsforvalt_TF](#)
Nettside [statsforvalteren.no/troms-finnmark](#)